

K. BOUTER

HET
NEVEL
MANTELTJE

OPDEBEEK-UITGEVER-ANTWERPEN

K. BOUTER

HET NEVELMANTELTJE

Pentteekeningen van Emiel WALRAVENS

Kleuromslag van Jan WATERSCHOOT

Derde Uitgave

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN
1941

Het is lang geleden: Grootmoeder was nog piepjong toen zij het hoorde vertellen van haar grootmoeder, een stokoud mensch. Er kunnen wel duizend jaren en nog meer verlopen zijn sedert er ginds in het groene gebergte dwergen woonden, die 's nachts bij maneschijn in 't schoone dal hun nevelmanteltjes omhoog wierpen.

Van dien dag dagteekent de volgende geschiedenis:

Aan den draai van de beek viel het water vroolijk tusschen slibberig groen op 't logge molenrad en schoot er snuivend en stuiwend over heên.

Het scheen dat er vloeiend zilver liep en 't oude rad bromde van innig genot.

Dat was een lief plekje! De vermoeide reiziger, die van de hooge bergen kwam en op het gras aan den molen zijn middagdutje had geslapen, vertrok er noode; meermaals keerde hij zich om en mompelde: «Wat is 't daar schoon en vredig!»

Schoon, ja, maar vredig niet overal, vóóral niet in 't harte van molenaar Teunis.

Sinds Siska, zijn brave vrouw, den eeuwigen slaap was ingegaan, was de vroeger zoo zachte Teunis knorrig geworden als een bot mes en alles bromde in hem gelijk het molenrad in den witten wintermorgen bij de kille kracht van 't water.

De menschen zeiden, dat Siska het huiselijk genoeg meê naar het graf had gedragen en 't leek wel zoo, want het geluk was met de goede vrouw heengegaan.

Vroeger zong Teunis tegen de liedjes van het water op; nu scheen alle vreugd en genot in hem verpletterd als gouden tarwe tusschen de knarsende steenen.

Hij kon uren achtereen door 't venster turen. Meer dan eens zeiden de jongens dat het niet geraden was de steenen zóó leeg te laten loopen, maar het hielp niet; zuur keek hij de jongens aan en mompelde binnensmonds een weinig vriendelijk woord.

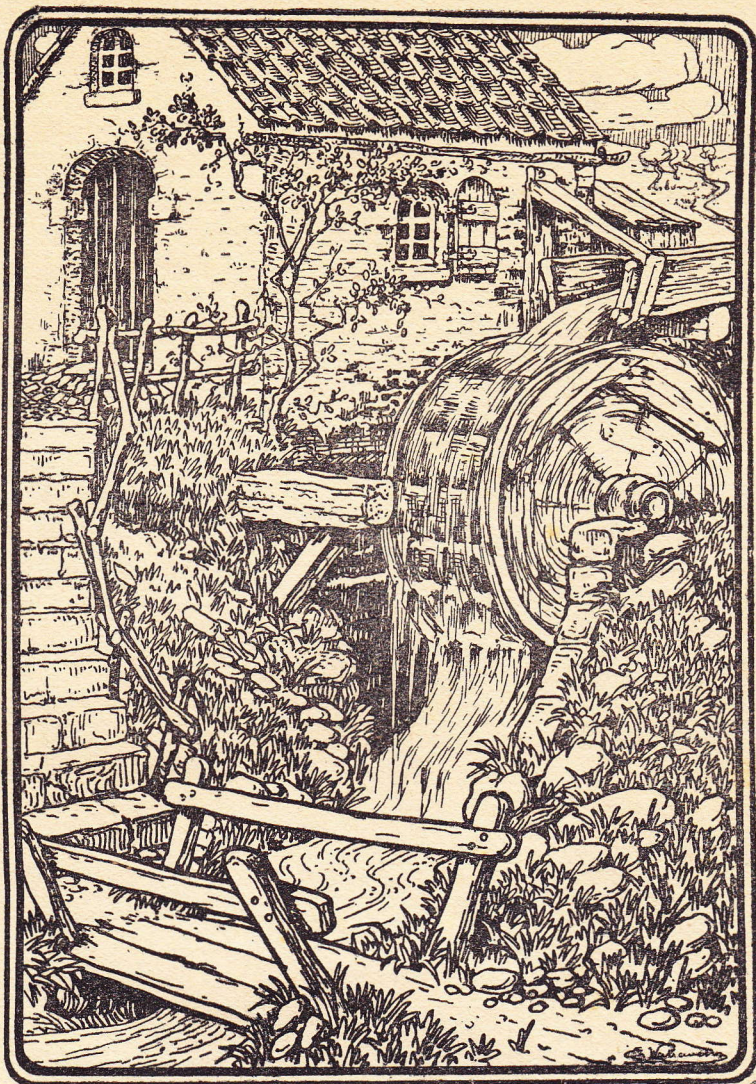
Zijn drie zonen moesten het bekoopen, hij had een hekel aan hen, waarom, wist hij zelf niet; zij konden in zijn oogen niets goeds meer verrichten; happige woorden en bittere verwijtingen vielen hen dagelijks als windhoozen op het lijf.

Nochtans hielden de jongens veel van hun vader; er sloop droefheid in hun harte om 't onverdiende lot.

Slechts Leentje, zijn negentienjarige dochter, mocht zijn tegenigheid ondervinden; zij was zijn lieveling en 't kind verdiende ruimschoots de vaderlijke streelingen, want zij was even goed als schoon.

Doch Leentje treurde om 't lot harer broeders en wat zij ook deed of zeide, zij kon vader niet tot mildere gevoelens bewegen.

De jongens zuchtten en menigmaal wilden zij ver van hun huis

het lijden ontvluchten, maar telkens werden ze door hun vaderlijke weêrhouden.

Terwijl ze zekeren dag elkander wederom hun leed klaagden, zei de oudste hunner zuchtend:

— Hadden wij maar een Nevelmanteltje, dan zou ons lijden uit zijn.

Zijn broeders keken hem ongeloovig aan.

— Een Nevelmanteltje, wat is dat? vroegen zij.

— Dat bezitten de dwergen in 't gebergte, en wie het heeft, verkrijgt de gave der onzichtbaarheid.

— Onzichtbaarheid! mompelden de broeders ontgoocheld, dat dient tot niets!

— Integendeel, lieve broeders, onzichtbaarheid is een kostbare

gave. Men kan de menschen zien, zonder door hen bemerkt te worden en nooit krijgt men dan van hen een kwaad of onverdiend woord daar zij van onze aanwezigheid onbewust blijven. Onzichtbaar zijn ! Wel, dan kan men zich begeven waar men wil, men kan bekomen wat men verlangt, en zulks zonder door iemand te worden bespeurd, zoolang men het Nevelmanteltje in zijn bezit houdt.

De oogen zijner broeders glinsterden.

— Waar kan men zulk een Nevelmanteltje bemachtigen ? vroeg de jongste broeder.

— 's Avonds in den maneschijn spelen de kabouters in 't groene dal en werpen hun manteltje omhoog; het zweeft als een nevel in de lucht... Ho... o... op ! Daar gaat het omhoog, en op 't eigen oogenblik worden de dwergen zichtbaar... Ho... o... op ! en vlug als de sperwer de duif, vangen zij weer hun manteltje en verdwijnen in de geheimzinnige ruimte. Als men nu zulk een manteltje veroveren wil, moet men het voor den neus der dwergen trachten te grijpen. Wee hun, zoo ooit een menschenkind een manteltje snapt ! Heel het dwergenrijk wordt slaaf van den gelukkigen bezitter. Ho ! kregen wij er eentje vast, dan werden wij zoo rijk als de zee diep is en de bergen hoog zijn, daar de dwergen over al de rijkdommen der wereld, de krachten en geheime machten der natuur beschikken. Door hun toedoen leert men tooveren en kan men van een kwaden mensch een goede maken.

— Dat is wonderbaar ! kreten zijn broeders. Laat ons zoo'n manteltje hier halen.

— Zoo rap niet, mijn lieve broeders. Wanneer we alle drie te gelijk op de dwergen losrukken, zullen zij argwaan koesteren en in plaats van een manteltje krijgen we een pak slagen of wat ergers nog.

— Ik zal gaan, zei de tweede.

— Neen, ik wil gaan ! riep de jongste, en dan vraag ik hun een wonderdrankje om onzen armen vader te genezen.

Doch de andere schudde het hoofd en sprak:

— Luistert, ik ben de oudste en beter met de wegen in de bergen bekend en kan het misschien gevoeglijker aan boord leggen dan gij om mijn doel te bereiken.

— 't Zij zoo, broeder, ga en tracht het manteltje te bekomen en help ons dan hier uit den nood.

— Mocht ik niet terugkomen, hernam de oudste, denkt dan niet, lieve broeders, dat ik ontrouw werd, maar dat ik in mijn onderneming niet slaagde. Vaarwel !

Hij dreef den krop, die hem in de keel wrong, naar binnen en verliet het molenhuis.

— Ga niet ! ronkte het oude molenrad, ga niet, het kost u de vrijheid en misschien het leven !

— Ga niet ! klaagde het water, dat weemoedig over 't glim-

mige, bronzen rad heenjoeg.

— Ga, lieve broeder, zeiden de jongens, en dat God u en **ons** helpe!

De oudste ging en sloeg den weg naar het gebergte in.

Ver moest hij niet weg, want uit het kleine venstertje, boven het molenrad, kon men in het verschiet de groene koppen van de met boomen begroeide reuzen in de wolken zien verdwijnen.

Daar beneden huisden de dwergen.

't Begon allengs te schemeren toen de jongen in het dal, tusschen de hooge bergen, kwam. Hij was moe; de afstand scheen grooter dan hij berekend had. Vooraleer zich neer te leggen, zocht hij naar een plekje, waar het gras vertrappeld was en hij vermoedde dat de dwergen 's nachts kwamen spelen.

Toen hij daar zoo een paar uren gelegen had en de maan boven de hooge bergen kwam kijken, zag hij tusschen een spleet van den berg iets bewegen, en daarop nog iets, en weer iets.

Het waren de dwergjes. Schuw loerden zij rond, slopen als ratten uit hun hol, begonnen te spelen en hun manteltjes in de hoogte te werpen.

De jongeling hield den adem in; zijn hart klopte in zijn boezem. Daar viel bijna vlak onder het bereik zijner handen een manteltje, licht als een morgennevel. Zonder aarzelen greep hij toe, maar, helaas! het dwergje was hem te rap en had reeds zijn kleedingstuk teruggenomen vóór de jongeling zich rekenschap kon geven hoe het was toegegaan.

Er klonk tegelijk een kreet die hem door merg en been drong:

— Houdt den dief! Houdt den dief!

Dat was een vreeselijke schreeuw in de eindlooze stilte van het dal, een schreeuw die door den weergalm duizendvoudig weerkaatst werd en ginds omhoog, ver, heel ver in de wolken als een donder over de bergen grolde.

In een ommezien werd de jongen overvallen; hoe hij ook sloeg en stampte, hij moest meê, meê naar de onderaardsche woning van de aardmannetjes.

Hij zuchtte diep en dacht aan zijn broeders die morgen over hem zouden weenen, aan zijn zuster Leentje en aan zijn armen, zien vader.

Zijn broeders, die hem 's anderdaags niet zagen terugkeeren, en twee dagen nadien nog geen nieuws over hem vernamen, voelden zich ongelukkiger dan ooit; zij beweenden den goeden broeder die, om hunnentwege, waarschijnlijk door de dwergen werd gedood.

Ook Leentje bleek droef te moede want, alhoewel ze vaders lieveling was, toch klopte er in haar een gouden hart, zij schreide bittere tranen, te meer nu zij bemerkte dat vader de twee andere broeders ruwer dan ooit overschreeuwde.

— Ach! zuchtte zij heele dagen, keerde hij maar weder!

— Allemaal gekheid ! bromde de vader; zoo de jongen bij den duivel te biechten ging, hij houde dan de kaars in de hel. 't Is een eter minder, en een flinke eter. Wanneer de jongen zijn beer zal voelen grollen, wees overtuigd dat hij dan spoedig weer zal zijn. De honger drijft de wolven uit het woud. Onkruid vergaat niet !

Edoch, traag en treurig, in eindelooze droefheid kropen de dagen heen en de oudste keerde niet weer.

Van dag tot dag werd de vader bitser en knorriger tegen zijn jongens. Vaak bleek deze handelwijze den jongelingen te hard en klaagden zij elkander hun leed.

De oudste van de twee zei:

— Ik houd het niet langer uit. Onze broeder keert niet weder omdat hem een ongeluk overkomen is. De arme jongen vermag niets meer voor ons, wij moeten dus iets voor hem doen. Ik ga naar de

bergen om een Nevelmanteltje te bemachtigen. Zoo ook ik niet terugkom, was het lot mij eveneens ongunstig; vaarwel dan voor eeuwig, liefste broeder, vaarwel.

Zij namen afscheid van elkaar met het harte vol rouw.

— Ga niet, ronkte het oude rad, het kost u de vrijheid en misschien het leven.

— Ga, zei de jongste, en dat God u en mij helpe!

Maar het rad schudde droef het oude lijf, waarlangs overvloedige tranen liepen.

De jongste keek zijn broeder een geruimen tijd na en hem in de verte ziende verdwijnen, wischte ook hij een paar waterlanders uit zijn gezwollen oogen weg.

In 't groene dal gekomen, lei de jongen zich neer op dezelfde plaats waar eens zijn oudste broeder had gelegen. Toen de maan over de bergen in het dal keek, zag hij de dwergen een voor een uit de spleet van den berg komen en hun manteltjes omhoog werpen.

— Ho... o... op! klonk het.

Ei, bijna viel er een op zijn neus. Vlug stak hij de handen uit, maar, helaas! evenals zijn broeder pakte hij te laat en hoorde den vervaarlijken kreet door het dal weerklinken.

Hij onderging het lot van zijn oudsten broeder.

In het molenhuis bleef alleen nog de jongste van de drie over. Toen deze zijn tweeden broeder niet zag terugkomen, schoot zijn hart vol.

— Arme broeder, zuchtte hij, ook hij zal niet geslaagd zijn en de dwergen zullen hem den nek hebben gekraakt.

— Arme broeder! herhaalde Leentje.

En samen weenden ze.

Maar de vader zei:

— Ba! Ba! Gedane zaken hebben geen keer. Wie hier niet blijven wil, ga heen! De deur dient om in en uit te loopen. Als de ezel van klaver verzadigd is, gaat hij op het ijs dansen en breekt daar zijn pooten. Waarom moet gij om den deugniet treuren! Ik ben blij dat ik hem niet meer zie! Een eter minder! Uit het oog, uit het hart!

Hij trok zijn muts op zij en keek boos het raam uit.

Wanneer men het lijden samen draagt, schijnt de last lichter, doch nu de jongste broeder alleen was, voelde hij het leed met looden kracht op zijn hart drukken. Hij was er niet meer tegen bestand, en zekeren dag zei hij tot zijn zuster:

— Liefste Leentje, ik ga weg en mogelijk ziet ge mij nooit meer terug.

— Neen, liefste broeder, ge moet hier blijven. Waar zoudt ge naar toe gaan?

— Naar mijn broeders, in het groene gebergte. Het wordt me hier onuitstaanbaar. Vader kan me niet lijden. Hij overschreeuwt

me dag in, dag uit en dat is me te zwaar om te dragen. Onze broeders hebben misschien mijn hulp noodig. Vaarwel, Leentje, en wees gelukkig !

— Neen, broeder, ge moogt niet vertrekken. Gij alleen zijt me overgebleven. Zoo gij niet meer terugkeert, zal ik het besterven.

Maar de broeder schudde droef het hoofd.

Zij klemde zich aan hem vast en wilde hem niet laten heengaan, want van de drie broeders had zij den jongste het meest lief.

Door haar smeeking en vermurwd, beloofde hij te blijven, doch 's nachts te bed liggend droomde hij dat zijn broeders hem verwijtend aanstaarden, omdat hij niets tot hun redding ondernam.

's Anderdaags 's morgens was zijn besluit genomen en stilletjes verliet hij het molenhuis om ginds in 't groene dal een Nevelmanteltje te bemachtigen.

— Ga, ga ! ronkte het oude rad en 't watertje zong: ga ! ga ! en schuimend buitelde het over het trouwe wiel en streelde zijn ouden kop.

In de bergen gekomen, zag de jongste broeder aan het platgetrapte gras waar de dwergen speelden. Daar lei hij zich neer en 's avonds de dwergen in den maneschijn uit de spleet ziende komen, hield de jongeling zich alsof hij sliep.

De aardmannetjes kwamen dicht, heel dicht bij hem spelen; het lot der twee oudste broeders liet hun niet den minsten twijfel over, of die slapende jongeling zou weldra ook hun gevangene zijn.

Want de dwergen mogen de menschen alleen dan aanvallen, wanneer zij door deze worden aangerand.

De manteltjes werden in de hoogte geworpen; ze zweefden een oogenblik als een zilveren nevel boven den jongen en werden daarop weder vlug door hun eigenaars gegrepen.

Ei ! zoo na viel er een op den jongeling.

Maar deze verroerde zich niet; hij was slim en voorzichtig en veinsde te snorken.

Nauwelijks was het manteltje opgeraapt of daar viel er weer een en vervolgens nog een.

— Dat wordt hier plezierig, dacht de jongeling, het regent hier manteltjes.

Hij bewoog zich evenwel nog niet en snorkte voort als een spinnewiel.

Stouter geworden wierpen de dwergen nu hun manteltje boven hem, zoodat er een vlak op zijn neus viel.

— Snap ! zei hij en greep snel als de weerlicht toe.

Voorwaar een goede vangst; juichend sprong hij op.

— Houdt den dief ! Houdt den dief ! riep het dwergje met schrille stem.

Dat was een vervaarlijke schreeuw die de eindelooze stilte van het dal verstoorde, een schreeuw die door den weergalm duizend-

voudig werd herkaatst en ginds omhoog, heel ver als een donder boven de bergen klonk.

Maar ditmaal sloeg hij 's jongelings harte niet met schrik, zooals bij zijn broeders het geval was geweest.

Door de kracht van het manteltje onzichtbaar geworden, had hij het meesterschap over de dwergen verkregen.

Deze kermden en kloegen, schreiden en smeekten om het manteltje en beloofden hem de heele wereld zoo hij het teruggeven wilde.

— Heel de wereld ! zei de jongen, dat is veel. Als ge wilt, kunnen wij den koop sluiten. Doch zegt me eens wat ge met «heel de wereld» bedoelt, en vóór alles moet ge mij verklaren wat ge met mijn twee broeders hebt gedaan.

Het kaboutertje, wien het manteltje toebehoorde, gaf ten antwoord:

— Zij leven en wonen met ons in de groene bergen.

— Zoo, en wat doen zij daar ?

— Zij dienen ons.

De jongen werd rood van gramschap.

— Hoe, zij dienen u ! En met welk recht ? Is de mensch niet de meester der schepping en staat hij niet boven u ?

De dwergen beefden, want het was zonde een mensch te beheerschen.

— Ha ! Ha ! Gij hebt hen tot knechten gemaakt, welnu, van dit oogenblik af, zult gij hun en mijn knechten zijn. Allo, hop ! Brengt me bij mijn broeders. Hun knechtschap is uit, het uwe begint.

Er was verslagenheid in het dwergenkamp. De oude dwerg, belast met de voornaamste feiten in een met koperen sloten versierd boek te schrijven, zei zelfs dat het de eerste maal was dat er zoo iets verschrikkelijks voorviel en zij den mensch onderworpen werden.

Preutelen of tegenstribbelen hielpen echter niet; zij moesten gehoorzamen, zoolang de jongeling in het bezit van het manteltje bleef.

Het gemoed vol wee en de oogen van tranen nat, brachten zij den jongen langs de spleet in hun onderaardsche woning.

De mulderszoon kon zijn oogen niet gelooven. Dat was daar een pracht zooals geen koning ter wereld bezat. Kamers als paleizen, heel in marmer en kristal, deuren van goud en vloeren van zilver, en de edelgesteenten hingen zoo maar aan het gewelf als de sterren in den hemel. Er waren niet minder dan duizend kamertjes, het een al schooner dan het ander en in ieder kamertje stond een gouden bed. In het midden van de binnenplaats was een fontein en die spoot zoo hoog, zoo hoog dat men er geen einde aan zag.

Nauwelijks was de eerste verbijstering van den jongen geweken of hij dacht aan zijn broeders.

— Waar hebt ge mijn broeders verborgen ? riep hij vertoornd.

Sidderend gingen de dwergen nu de gevangenen halen. Een stond later kwamen zij met de als dienstknechten gekleede broeders terug.

Toen de jongste hen in dien toestand en zoo als knechten gekleed zag, ontstak hij in een hevige woede en wilde in schreeuwen de woorden aan zijn verontwaardiging lucht geven, maar zijn oudste broeder sprak hem treurig toe:

— Arme, lieve broeder. Ook u heeft men gevangen genomen, u onzen jongste, onzen lieveling. Waarom bleeft gij niet bij Leentje? Wie zal haar nu troosten? Want wij zullen nooit Gods lieve zon meer zien, nooit meer; wij moeten hier ons leven lang de dwergen dienen. Wij zullen nooit den zang van het oude molenrad meer hooren, nooit meer in de groene weiden boterbloempjes plukken, nooit meer in de geurige bosschen dwalen, nooit meer! Het is met ons gedaan. Wij zijn hier levend begraven!

— Weent niet langer, lieve broeders, antwoordde de jongste, smartelijk getroffen door de wanhoop zijner broeders, uw lijden is uit, ik kom uw droefheid in vreugde veranderen, ik kom u verlossen.

En, zich tot de dwergen richtend, beval hij:

— Brengt ons spoedig prinselijke kleederen en maakt de prachtigste kamers gereed voor hen en mij.

De dwergen vlogen links en rechts.

Middelerwijl men den gelukkigen bezitter van het Nevelmanteltje andere kleederen aantrok, hield hij het stevig vast, opdat men het hem niet ontrukken zou. De kleine rakkers waren niet te vertrouwen, want zij wierpen gedurig steelsche blikken naar het manteltje; konden zij het maar bemachtigen.

Als prinsen uitgedost daar staande, bestelden zij een lekker maal en zouden daarop, zooals 't groote lui betaamt, een dutje doen. De dwergen moesten de schoonste melodiën spelen, want dat kunnen zij, daar ze dolveel van muziek houden, en de drie broeders sliepen onder de zachte tonen der bergfluiten in.

Het slapen duurde niet lang; de jongste broeder drukte nu het verlangen uit het dwergenrijk te bezichtigen en dat heel de berg zou worden verlicht.

In één oogwenk brandden er millioenen lampjes in allerlei kleuren en vormen.

Het was een echt tooverpaleis.

Er werd een met zes paarden bespannen gouden koets voorgebracht, en de drie broeders lieten zich door de groene bergen voeren om al het wondere in oogenschouw te nemen.

Toen zij moê gezien waren en hun oogen van al dat heerlijke draaiden, wilden zij de zalen der edelgesteenten bezoeken. Zij kwamen in de prachtigste kamers, ontwaarden de wonderbaarste fonteinen en bemerkten dat de uitgebloeide planten in kostbare metalen of edelgesteenten veranderden: de leliën werden zilver, de

zonnebloemen goud, de rozen diamanten, de sneeuwkllokjes parelen, de sleutelbloempjes topazen, de vergeet-mij-nietjes smaragden en overal, overal, zoover het oog reikte, zag men dezelfde pracht van kleuren, denzelfden rijkdom van schatten.

Maar alles was er koud en de stilte des doods hing over de plaats. De warmte der liefde was er geweken en er drong een kille nevel om 't hart der menschenkinderen.

Als ze nu dat alles beschouwd hadden, liet de jongste broeder den koning der dwergen komen.

Deze mocht terecht den koning der kabouters genoemd worden, want hij was wel twee duim grooter dan de anderen en droeg een grijzen, neen, witten baard, zoo lang dat men nauwelijks de tipjes van zijn puntige sandalen zien kon, en op zijn koninklijk hoofd stond een gouden kap.

Nederig, want hij was nu in de macht der menschen, verscheen hij voor den mulderszoon en vroeg:

— Wat is uw verlangen ?

— U mijn voorwaarden bekend te maken, antwoordde de jongste norsch. Gij hebt mijn broeders gevangen genomen en zult hiervoor boeten.

— O, edel menschenkind, sprak de koning, daar hadden wij recht op. Zij waren gekomen met het doel ons te bestelen en onze macht te vernietigen.

— Zij kwamen niet om uw macht te breken, maar om een klein aandeel te bekomen van de schatten die hier noodeloos opeengehoopt liggen, en van het geluk waarover gij als meesters heerscht.

— Een geluk, dat wij alleen den menschen kunnen geven met ons eigen geluk op te offeren.

— Leg dat nu uit zooals gij wilt, geluk is er op aarde niet te veel; gij mocht hen hierom niet gevangen nemen maar eenvoudig verjagen. Het moest u bekend zijn dat mijn broeders kwamen om 't geluk van hun vader, want gij woont hier dicht genoeg bij het molenhuis om te weten dat daar een kwade geest verblijft. Doch genoeg, ik ben thans uw meester en wil mijn voorwaarden bedingen.

De koning boog deemoedig het hoofd en zweeg.

— Luister, hernam de jongeling, ik kon u allen gevangen zetten, maar ik wil u bewijzen dat de menschen een beter hart hebben dan gij. Ik bepaal dus mijn voorwaarden: Gij moet mij een drank bereiden welke de macht van het Goede en de kracht der Liefde bezit, ten einde het arme, zieke hart mijns vaders te genezen en te bewerken dat er nooit een hard woord meer over zijne lippen vloeit; voorts moet gij mijn zuster Leentje een bruidschat bezorgen, zoo rijk en kostbaar als nooit een prinskind ontving; ten derde verschaft gij ons een wagen vol goud, edelgesteenten en kunstwerken die gij alleen vervaardigen kunt; ten vierde krijgen we van u nog een wagen vol gouden munt, want brengt de rijkdom niet altijd ge-

luk, toch blijft het eeuwig waar dat het geluk zelden in de armoede besloten ligt; ten slotte levert gij voor elk van ons drieën een met goud ingelegden wagen, voorzien van geslepen spiegels en met heel het tuig en paarden erbij.

De dwergen vertrokken hun gezicht als apen en maakten zoo'n koddig misbaar, dat de drie broeders huns ondanks het uitproesten van lachen.

— Ach, edel menschenkind, jammerde de dwergenkoning, wat ge vraagt is onmogelijk, onmogelijk, onmogelijk !

Het voorstel moest hun inderdaad aan 't harte gaan, wanneer men denkt dat de dwergen gierig genoeg zijn om een duit met hun tanden af te ronden liever dan hem weg te geven.

Zij kermden dus en weeklaagden dermate dat er een steenen hart door moest worden vermurwd, doch daar de jongste broeder geen steenen hart bezat, lieten al hun lamentaties hem koud.

Hij hernam:

— Wilt gij mijn voorwaarden niet aannemen ?

— Edel menschenkind...

— Hoor eens, ja of neen, kort en goed. Zoo gij weigert, blijven we hier, het is hier veel schooner dan in het molenhuis. Ik zal u al uw manteltjes afnemen en ze verbranden, dan kunt gij wachten totdat de spinster uit de maan u er nieuwe weeft; ik zal u doen

werken als paarden in den tredmolen en u afranselen bovendien, of liever, ik sluit u allen in uw kamertjes op en den eerste, die het hoofd buitensteekt, spies ik aan zijn deur.

— Ach, heer en meester, het kan niet! onmogelijk, het kan niet!

— Zoo, zoo! het kan niet. Om het even. Het zei dus gezegd: Wij blijven hier en halen groote padden en ieder van u krijgt zoo'n pad tot slaapkameraad.

Toen hij van padden sprak, werden de dwergen zoo bleek als de maneschijn; het was alsof de donder hen getroffen had; zij vielen allen plat op den grond en staken de handen wringend omhoog, terwijl ze riepen:

— Genade! Genade! Alles op de wereld, maar dàt niet! Dàt niet!

De paden zijn der dwergen grootste vijanden en veroorzaken hun dood.

— Nog eens: kies! hervatte de jongeling. Gij hebt slechts mijn voorwaarden aan te nemen en alles is gezegd. Ge zult er geen duit armer door worden, want wat doet ge toch met de hier opeengestapelde schatten? Het zou mij ook geen moeite kosten heel den boel te laten weghalen en u van alles te berooven. Doch ik wil uw ongeluk niet. Stemt gij dus toe! Ja of neen?

— Ja, ja! riepen de aardmannetjes, uit wier borst diepe zuchten opwelden.

Zij haalden alles wat zij moesten aanbrengen. Zoolang het manteltje in handen van een menschenkind bleef, was er eenmaal niets anders aan te doen.

Sinds het verdwijnen van den jongsten broeder was het in het molenhuis maar droef gesteld.

De dorpelingen brachten hun graan niet meer naar mulder Teunis; «die is niet waard dat hij zijn brood verdient, zeiden ze, want hij heeft zijn drie zoons onbarmhartig van huis gejaagd.»

Het oude rad lag stil, in stommen weemoed, te droomen van vroeger geluk en zangen; nu en dan wanneer de wind ermee kwam spelen, ging er een stille snik door zijn ruwe lijf, als weende het, en eenige tranen dropen stil, in 't geniep langs zijn groenen baard.

Ook het watertje zong niet meer zijn heldere zomerliedjes, maar schuchter kwam het door een spleetje piepen, streelde zoetjes het goede oude rad, en vlood dan ijlings klagend heen om ginder de sleutelbloempjes in de wei al het wee te vertellen dat in 't molenhuis lag opgehoopt.

Brommend en knorrend liep de oude molenaar heen en weer.

— Ook de derde is nu vertrokken, de deugniet! preutelde hij;

dagen zijn er verloopen en geen nieuws over hem; moest ik daarom de jongens groot brengen om in mijn ouden dag zóó te varen; zij hebben eerst de dorpelingen tegen mij in 't schild gejaagd, zoodat allen den weg naar den molen schijnen vergeten te zijn. Blijft dit eenige weken duren, dan liggen de muizen dood vóór de schapraai. Een troost blijft mij over, en dat zijt gij, mijn lieve Leentje!

Het meisje schreide en dit maakte den oude weer knorrig.

— Houd maar op met al dat getraan. Gij wilt mij wijsmaken dat het om uw drie broeders, die deugnieten is, maar ik weet zeker dat gij weent om hem die u trouwen wil. Trouwen! Trouwen! waarmeê, voor den bliksem! Gij hebt niets! Hij heeft niets! Wij hebben niets! Trouw maar op, dat zal wat graan naar den molen brengen!

Dagelijks moest Leentje die onrechtvaardige taal hooren, en zij treurde bijna zooveel om haar verblinden vader als om de ver-

loren broeders.

— Gij moest niet zoo hard tegen de jongens zijn geweest, vader ! sprak zij. Ze zijn weg en zullen nooit meer naar hier terugkeeren, en ik zal sterven van verdriet !

Maar de vader haalde de schouders op en wierp over het oude rad een blik op den weg naar het dorp om te zien of er geen boer met graan naar den molen kwam.

Niemand ! De weg scheen vergeten en stiller en treuriger werd het in het eenzame molenhuis.

— Morgen, dacht Leentje, morgen trek ik het gebergte in om mijn broeders te zoeken.

Toen zij 's anderdaags langs achter wilde heensluipen, zag zij een, twee, drie koetsen komen aanrijden en vóór het molenhuis stilhouden. Kleine in livrei gekleede knechtjes sprongen van de rijtuigen en openden ze. En nu zag Leentje een, twee, drie als prinsjes gekleede jongelingen uitstappen.

Andere knechts omringden de rijtuigen en losten groote koffers af, en het molenhuis was weldra zoo volgestapeld met goud, dat er geen hoekje meer vrij bleef.

Er kwam geen einde aan.

De molenaar en zijn dochter beschouwden dit alles in stomme verbazing.

— Dag, vader ! Dag, Leentje ! klonk het uit den mond der drie jongelingen. Wij zijn hier terug !

Teunis en Leentje bekeken de prinsjes ondervragend. Zij begrepen er niets van.

— Vader, drink op onzen terugkeer, zei de jongste zoon, die van een knechtje een gouden flesch aannam en een vocht in een fijn geslepen beker goot. Drink, vader, wij zijn hier terug.

De vader dronk en allen dronken.

En de oude voelde zijn harte verwarmen alsof de zon er over scheen; er joeg een vuur door zijn aderen dat hem toch zoo goed deed: het vuur der liefde verteerde hem.

Hij weende, de oude man, nam zijn zonen in de armen, sloot ze aan de borst en gaf hun den heiligen vaderkus.

En hij, die Leentje als vrouw begeerde, kwam eveneens en ook hij dronk van het wonderbare vocht en omhelsde zijn bruid.

— Trouw nu, kind ! zei de vader en bemint elkander.

Het oude rad draaide van vreugde en het heldere water streelde weer zijn groenen baard en er klonken liederen hier en daar en de zwaluwen in de wei vertelden de bloemen hoeveel geluk er was in het oude molenhuis en wat de dwergen hadden gezegd toen ze in de bergen waren weergekeerd:

— Waar liefde woont, zijn wee en druk gebannen !